

2. Бондаренко А. І. До проблеми термінології у класифікації популярної музики за жанрами, стилями та напрямками : Мистецтвознавчі записки: Зб. наук. праць. Вип. 19. Київ, 2011.
3. Бондаренко А. І. Електронна музика в європейському культурному просторі: аналіз концепцій. DOI: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Mysu_2012_12_17.pdf (дата звернення: 25.03.2020).
4. Денисов Э. Современная музыка и проблемы эволюции композиторской техники. Москва, 1986.
5. Загайкевич А. Українська електронна музика: практика дослідження : Музика в інформаційному суспільстві: Зб. наукових статей [упорядник І. Б. Пясковський] Київ, 2008. С. 39-62.
6. Ракунова І. М. Нові композиторські технології (на прикладі творчості Алли Загайкевич): автореферат дис. канд. наук: 17.00.03, Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського. К., 2008. 16 с.
7. Рощенко А. Можливості й перспективи використання персонального комп'ютера в композиторській практиці : Музика в інформаційному суспільстві: збірник наукових статей [упорядник І. Б. Пясковський] Київ, 2008. С. 99-111.
8. Тучинська Т. Принципи штучного інтелекту в алгоритмічній музичній композиції : Музика в інформаційному суспільстві: збірник наукових статей [упорядник І. Б. Пясковський] Київ, 2008. С. 86–98.
9. Ценова В. Електронна музика — проблеми і перспективи. DOI: http://composer.ucoz.ua/publ/elektronna_muzyka_problemy_i_perspektyvy/16-1-0-151 (дата звернення: 25.03.2020).
10. Шип С. Про «техніцизм» в авангардистській музиці : Музика. 1979. № 3. С. 7-9.
11. Штокгаузен К. Электронная и инструментальная музыка : XX век. Зарубежная музыка. Москва: Музыка, 1995. Вып. 1. С. 39.
12. Holmes, Thomas B. (2002), *Electronic and Experimental Music: Pioneers in Technology and Composition* (Second ed.), London: Routledge Music : Songbooks, ISBN 0-415-93643-8.
13. List of electronic music genres. DOI: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_electronic_music_genres.
14. Kotoński W. Muzyka elektroniczna : W. Kotoński. PWM, 2002. С. 379.
15. MDNA album. DOI: [http://en.wikipedia.org/wiki/MDNA_\(album\)](http://en.wikipedia.org/wiki/MDNA_(album)).

Дубас Христина

Науковий керівник – доц. Палій Н. В.

ПІСЕННА ТВОРЧИСТЬ МИКОЛИ МОЗГОВОГО В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

*Грай, музико моя, багаття чарівне,
Закладене в самісінькому серці.
Нестерпно як, мов втратив я тебе
Моя любов – все зрушено, все рветься.
Грай, музико моя, багаття чарівне,
Закладене в самісінькому серці.
Молю тебе, почуй мене,
Хай пісня ця в душі твоїй озветься.*

Микола Мозговий

Творчий внесок в розвиток української музичної культури видатного композитора сучасності Миколи Мозгового не викликає заперечень. Виконуючи сольну авторську програму, він деякий час був один з найбільш популярних співаків в Україні. Пісенна творчість Миколи Мозгового є зразковою в жанрі естрадно-пісенного мистецтва та відбиває тенденції стильового розвитку в цьому жанрі. Базуючись на традиціях світового естрадно-пісенного мистецтва та національних народнопісенних джерелах, пісні композитора є оригінальними творами, які визначають національну самобутність [3, с.18].

Метою статті - є дослідження пісенної творчості Миколи Мозгового в контексті розвитку української естрадної музики 2 половини ХХ століття.

На межі 70-80-х р.р. розпочався новий етап формування естрадного пісенного репертуару, який відрізняється суттєвими змінами у жанровій системі, функціональними особливостями й новими виконавськими засобами.

Масовізації української естрадної пісні сприяли розвиток телебачення, удосконалення звукозаписуючої та звуковідтворюючої техніки, поява електромузичних інструментів. Усе зазначене сприяло виникненню численних самодіяльних вокально-інструментальних ансамблів – прикметної ознаки нової доби в розвитку популярного музичного мистецтва [1, с.2-4].

Народний артист України Микола Мозговий (1947-2010) розпочинав кар'єру естрадного співака в Івано-Франківську. Та слава до нього прийшла як до композитора у 1979 році, коли відома українська співачка Софія Ротару заспівала його «Край, мій рідний край». Інтоніційні витоки пісень М. Мозгового мають широку географію – від Карпат до Поділля.

Пісні Миколи Мозгового відкрили славетну сторінку в українській естрадно-пісенній культурі, вплинули на творчість композиторів і виконавців на наступне покоління українських митців. Саме пісні М. Мозгового, зокрема «Край, мій рідний край» (слова та музика Миколи Мозгового), «Граї, музико моя» (слова та музика Миколи Мозгового) відкривають сутність та зміст національних рис, які яскраво проявилися в українській пісенній творчості від архаїчної давнини до сьогодення. Тому розкриття інтонаційного потенціалу кожної пісні, які є шедеврами-мініатюрами в жанрі естрадно-пісенного мистецтва є актуальним завданням для осмислення національно-психологічних рис, самотутньо втілених в пісенній творчості композитора [6, с.34-35].

Інтоніційно-ритмічний зміст пісень М. Мозгового, зокрема «Любов останньою ніколи не буває» (слова М. Кликовка, музика М. Мозговий) є зразком багатостильового, багатожанрового різноманіття у втіленні художніх задач в естрадно-пісенному мистецтві. Пісні, які переважно мають куплетну структуру, відбивають художньо-стилістичні ідеї деяких форм непісенних жанрів, мають глибокий зв'язок з традиціями народної та академічної музики, кращими зразками світового естрадного мистецтва.

Основними принципами розвитку форми є інтонаційна варіантність, інструментальна варіаційність, імпровізаційність, метро-ритмічна структура, в якій поєднується чіткість ритмічної основи та вільне відношення до фразування, яке йде від змісту поетичного тексту.

Жанрова основа пісень М. Мозгового базується на підґрунті ліричної пісні, в якій спостерігається поетичне відношення автора до змісту пісні (звернення до коханої, до матері, прославлення рідного краю). Переважно - це романси та пісенно-танцювальні жанри, в яких простежуються елементи та ознаки інших жанрів вокальної та інструментальної музики. Водночас, пісенна стилістика ґрунтується й на основі ліричної пісні, в якій присутні елементи інших стильових та жанрових напрямів, наприклад, народної пісенно-танцювальної традиції, рок-балади, реггі, диско, джазової вокальної музики тощо [5, с.89].

Пісні М. Мозгового як виконавця та композитора «Любов останньою ніколи не буває» (слова М. Кликовка, музика М. Мозговий), «Минає день, минає ніч» (слова Ю. Рибчинський, музика М. Мозговий) представляють багатожанровий симбіоз. Це відбувається завдяки використанню виразних можливостей усіх інтонаційних рівнів композиції, вокальної мелодичної лінії, підголосків, тематизму у вступних та програвшах, гармонічної основи, лінії баса та ритмічної основи. Окремо важливо зазначити особливості аранжування пісень, в яких чимало стильових ознак різних видів музичного мистецтва сучасності, а також традиції академічної інструментальної та вокальної музики [4, с.128].

У 70-х роках ХХ століття загальною рисою світової естради як різновиду масової культури, стає поширення шлягерів (Шлягер (нім. Schlager — дослівно: бойовик (від нім. Schlag — удар); ходовий товар, гвіздок сезону, синонім пісні-хіта) — популярна на якийсь період часу, модна пісня із мелодією, яка запам'ятовується (зазвичай естрадною), а також сингл або взагалі будь-який твір різних жанрів, що користуються особливою популярністю). В українській естрадній пісні 60-70-х рр. ХХ ст. паралельно з «акліматизацією» багатьох стилів та форм світової естради розвивалися також ліричні традиції аматорського та домашнього музикування. Важливо, що українська пісенна естрада другої половини ХХ століття як і радянська в цілому, зазнала впливу зарубіжної популярної музики . Водночас, у 70-х роках джазове мистецтво як типова ознака часу «легалізувалося» завдяки проведенню щорічних джазових фестивалів, набуло великої популярності.

У цей період утворювалися численні аматорські й професійні ансамблі та оркестри, зорієнтовані на примноження традицій українського музичного фольклору, зокрема «Беркут», прихід в який обдарованого музиканта, невтомного організатора, яким був М. Мозговий,

перетворив ансамбль на один з найпопулярніших естрадних колективів. Розвиток української популярної музики 80-х позначився принциповим оновленням звукового матеріалу, стрімким запровадженням цифрових акустичних пристроїв та мультимедійних комп'ютерів.

Прагнення до театралізації, акцентування видовищності концертного виконавства, розвиток естрадної творчості в орієнтації на сучасний шоу-бізнес спричинили вагомі зміни на ниві української пісенності 70-80-х рр. минулого століття. Почастішали нетрадиційні, оригінальні режисерські рішення, з'явилася сучасна апаратура, що дала можливість застосовувати потужні звукові та світлові ефекти [2, с.175].

Висновок. Розвиток пісенної музичної культури характеризувався опорою на нові тенденції, серед них суттєві зміни у жанровій системі, функціональні особливості й нові виконавські засоби, поширення шлягерів, «легалізація» джазового мистецтва. Поширенню української естрадної пісні сприяли розвиток телебачення, удосконалення звукозаписуючої та звуковідтворюючої техніки, поява електромозичних інструментів, це все сприяло виникненню численних самодіяльних вокально-інструментальних ансамблів, серед яких «Беркут», що досягнув вершини популярності після приходу в колектив Миколи Мозгового. Значно поширились нетрадиційні, оригінальні режисерські рішення, з'явилася сучасна апаратура, яка дала можливість застосовувати потужні звукові та світлові ефекти.

Пісенна творчість відомого українського співака та композитора Миколи Мозгового є зразком жанру естрадно-пісенного мистецтва та відбиває тенденції стильового розвитку в цьому жанрі. Базуючись на традиціях світового естрадно-пісенного мистецтва та національних народнопісенних джерелах, пісні композитора є оригінальними творами, які визначають національну самобутність митця.

ЛІТЕРАТУРА

1. Васина-Гроссман В.А. Вокальные формы / В.А. Васина-Гроссман. – М.: Музгиз, 1963. – 39 с.
2. Мозговий М. П. Становлення і тенденції розвитку української естрадної пісні: дис. канд. мистецтв: спец. 17.00.01. / Мозговий Микола Петрович; КНУКіМ. - Київ, 2007. - 175 с.
3. Муха А. Композитори України та української діаспори. — К.: 2004. С. 56-58.
4. Рудаков М.І. Автографи майстрів. - К.: Міжнародний добротичний фонд «Українська хата», 2005. - 128 с.
5. Холопова В.Н. Мелодика / В.Н. Холопова. – М.: Музыка, 1984. – 89 с.
6. Черкашина Н.С. Народнопісенні джерела в українській музичній естраді / Л.С. Черкашина // Мистецтво та етнос: зб. наук. пр. / АН УРСР. Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М.Т. Рильського. – Київ: Наук. думка, 1991, - С. 134-135.

Кінаш Леся

Науковий керівник – доц. Тобілевич Г.М.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД У ПРОЕКТУВАННІ ДИТЯЧИХ БУДИНКІВ

Поняття «дитячий будинок сімейного типу» у світовій архітектурі на сьогоднішній день має на увазі багатофункціональний об'єкт, призначений для розміщення організації, що займаються утриманням, вихованням, опікою дітей-сиріт і соціальних сиріт в умовах, наближених до сімейної атмосфери [1].

Предметом дослідження є архітектурно-планувальні, об'ємно-просторові й декоративно-художні функціональні рішення інтер'єру у досвіді одних із найрозвиненіших країн, а саме Німеччина, Франція, Швеція, Данія, Великобританія.

Метою дослідження даної статті є аналіз досвіду у проектуванні дитячих будинків у розвинених країнах світу, які створюють комфортні умови для нормальної адаптації дітей із врахуванням різноманітних соціальних та психологічних аспектів. Завдяки цьому, ми зможемо запозичити найсприятливіші та найбільш потрібні проектні та психологічні рішення для дітей нашої країни.

Зарубіжний досвід у проектуванні функціонально-просторового середовища будинків для соціально незабезпечених дітей є досить цікавим.

Німеччина